

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-507/23-L

Název	Základní škola Jablonec nad Nisou, Liberecká 26, příspěvková organizace
Sídlo	Liberecká 26, 466 01 Jablonec nad Nisou
E-mail	skola@zsliberecka.cz
IČO	72 742 879
Identifikátor	600 078 540
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Martin Chytka
Zřizovatel	Statutární město Jablonec nad Nisou
Místo inspekční činnosti	Liberecká 26 a 26b, Jablonec nad Nisou
Inspekční činnost na místě	17.–19. 5. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou podle příslušných školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Právnícká osoba Základní škola Jablonec nad Nisou, Liberecká 26, příspěvková organizace (dále „škola“, „instituce“) vykonává činnost základní školy s nejvyšším povoleným počtem 700 žáků, školní družiny s nejvyšším povoleným počtem 210 účastníků zájmového vzdělávání a školní jídelny s nejvyšším povoleným počtem 800 stravovaných. K datu

inspekce vzdělávala instituce 660 žáků v 27 třídách a v sedmi odděleních školní družiny (dále „ŠD“) 197 žáků. Eviduje 68 žáků s odlišným mateřským jazykem a 67 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

S dokumenty školy a dalšími informacemi se mohou zákonní zástupci, žáci a veřejnost seznámit na webových stránkách školy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy byl jmenován ředitelem z pozice zástupce ředitele v srpnu 2020. Jeho promyšlená a kvalitně zpracovaná koncepce rozvoje a řízení školy zahrnuje všechny oblasti instituce, cílí zejména na podporu rozvoje kompetencí žáků, jejich talentu a nadání, příznivého a inspirativního školního prostředí, otevřenou komunikaci a spolupráci všech účastníků vzdělávání. Část svých kompetencí delegoval na své dva zástupce pro první a druhý stupeň a na vedoucí vychovatelku ŠD, což přispívá k plynulému fungování instituce.

Významným nástrojem systému řízení je otevřená komunikace členů vedení se všemi účastníky pedagogického procesu podporující příznivé klima pro vzdělávání a zdravé interpersonální vztahy na pracovišti. Pozitivem školy je stoprocentní odborná kvalifikovanost pedagogického sboru. Vyučující splňují i specializační studia a účelně poskytují podporu žákům vyžadující zvláštní péči, např. s poruchami učení, narušenou komunikační schopností. Plány dalšího vzdělávání jsou účelově tvořeny ve spolupráci s pedagogy a zohledňují nejen potřeby školy, ale i individuální zájmy jednotlivců v rámci jejich osobnostního rozvoje. Podpora odborného růstu pedagogů vede ke zkvalitňování výchovně vzdělávacího procesu a ke zlepšování podmínek vzdělávání v návaznosti na školní vzdělávací program. Pedagogové aktivně spolupracují na vyhodnocování účinnosti výukových metod a forem i při organizačním zajištění vědomostních a sportovních soutěží a mimoškolních akcí. Od školního roku 2020/2021 škola účelně a efektivně v rámci výuky předmětů prvouka a vlastivěda využívá prvky metody CLIL (Content and Language Integrated Learning, tzn. obsahově a jazykově integrované učení) v německém jazyce.

Nastaven je funkční systém k vyhledávání, identifikaci a následné péči o žáky s potřebou podpůrných opatření. O náležitý přístup k těmto žákům pečuje výchovná poradkyně a speciální pedagog. Školní poradenské pracoviště doplňuje metodická prevence, která vhodně nastavuje pravidla pro práci s jednotlivci i třídními kolektivy. Úzce spolupracuje s třídními učiteli, kteří témata školního minimálního preventivního programu účelově a průběžně zařazují do výuky.

Prostorové i materiální vybavení základní školy a ŠD odpovídá potřebám naplňovaných cílů vzdělávání deklarovaných ve Školních vzdělávacích programech. Šest oddělení ŠD pracuje ve vlastních prostorách, z toho dvě na odloučeném pracovišti v areálu školy, a v jednom probíhá výchovně vzdělávací proces ve třídě, která je účelně rozdělena na části určené pro školní výuku a pro zájmové vzdělávání. Ke své činnosti efektivně využívá i další prostory školy (tělocvičnu, školní hřiště, hudebnu, cvičnou kuchyňku a venkovní učebnu).

Vedení školy cíleně získává další finanční prostředky zapojením školy do projektů spolufinancovaných z evropských strukturálních fondů, z grantů, sponzorských darů a z doplňkové činnosti, což umožňuje plynulé zlepšování materiálních podmínek pro vzdělávání (např. školní asistent, doučování žáků). Provozní dotace z Česko-německého fondu budoucnosti umožnila družební výměnné pobyty žáků (družba s německými městy a jejich školami) k rozšíření znalostí cizího jazyka. V rámci celorepublikového projektu Pomáháme školám k úspěchu byly využity prostředky např. na zavádění nových metod

výuky nebo začleňování žáků (uprchlíků). V rámci projektu zřizovatele byly vybudovány nové učebny: jazyková, přírodopisu, chemie a dělen.

V souvislosti s bezpečností a ochranou zdraví žáků škola provádí preventivní opatření. Zabezpečila vstup do budovy elektronickým systémem, ke zvýšení bezpečnosti žáků přispívají fungující dohledy a průběžné poučování o případných rizicích ve škole i mimo budovu školy při různých aktivitách. V rámci akce „Markétina dopravní výchova“ se žáci 1. stupně účelně zúčastnili výuky o chování a bezpečném pohybu v dopravním provozu s ověřováním znalostí.

Většina žáků využívá ve školní jídelně nabídku stravování. Škola se aktivně zapojuje do potravinových projektů za účelem zajistit všem žákům možnost pravidelného stravování a pro podporu zdravých stravovacích návyků zvýšením konzumace spotřeby ovoce, zeleniny a mléka. Tématikou důležitosti stravování se věnuje i oblíbený školní kroužek Kuchtík.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Cíle sledovaného vzdělávání ve třídách základní školy a v ŠD vycházely ze školních vzdělávacích programů. V instituci je patrný vzájemný respekt žáků a učitelů. Dodržování předem dohodnutých pravidel efektivně podpořilo proces učení.

Ve škole panovala vřídá atmosféra a vzájemná důvěra mezi žáky a pedagogickými pracovníky bez rušivých vlivů a kázeňských problémů. Vyučující žáky povzbuzovali a průběžně se ujišťovali, zda i žáci dosahující slabších výsledků porozuměli zadání úkolů. Žáci se ve vzdělávacím procesu cítili bezpečně a měli zažité pracovní návyky. Pedagogové komunikovali se žáky zdvořilým a přátelským způsobem, motivovali je k učení a kladli na ně srozumitelné požadavky. Většina navštívených hodin se vyznačovala přesně nastavenou strukturou. Tempo výuky respektovalo možnosti žáků.

Vyučující systematicky a efektivně v průběhu hospitací využívali digitální techniku za účelem zvýšení atraktivnosti předkládaného učiva. Často byly účelně podpořeny mezipředmětové vztahy. Ve většině vyučovacích hodin nebyl žákům poskytován dostatečný časový prostor pro rozvoj hodnoticích dovedností a reflexe naplnění vzdělávacího cíle s využitím prvků formativního hodnocení. Především na druhém stupni chyběl závěr hodiny jako zpětná vazba k naplňování vzdělávacích cílů, nebyl tak efektivně podpořen rozvoj postojů žáků.

Vzdělávání na prvním stupni probíhalo v podnětném prostředí. Promyšlené střídání aktivit, vhodná motivace žáků k pozorné a aktivní práci ve dvojicích podporovaly vzájemný dialog s cílenou diskusí při řešení zadaného úkolu. Nápaditá nabídka aktivit i využívání názorných pomůcek podněcovaly zájem žáků o učivo a zodpovědné plnění úkolů. Žáci prokazovali dobré znalosti a dovednosti i u obtížnějších zadání. Příkladně byli vedeni ke skupinové práci, dokázali vzájemně spolupracovat.

Hospitované hodiny na druhém stupni se vyznačovaly aktivním zapojením žáků a širokou škálou použitých vzdělávacích metod. Dostatečný prostor byl věnován získávání a zpracování informací s využitím digitálních technologií. Výuka humanitních předmětů se vyznačovala účelně zvolenými organizačními formami, nabízela vhodné činnosti podporující rozvoj vědomostí a dovedností žáků. Ti byli cíleně vedeni ke kultivované mluvenému projevu, schopnosti vystupovat před kolektivem a k pochopení souvislostí učiva s běžnými reálnými situacemi. V případě potřeby poskytovali učitelé žákům okamžitou zpětnou radu a pomoc. Tempo činností přizpůsobovali zvládnutí zadaných úkolů, opomíjen nebyl ani diferencovaný přístup k rychleji pracujícím žákům.

Vyučovací hodiny cizích jazyků byly vhodně vedeny převážně ve vyučovaném jazyce (anglický, německý) se zřetelem na věk, vzdělávací potřeby a schopnosti jednotlivců. Vyznačovaly se pestrou škálou zvolených metod práce. Ti rozuměli pokynům v cizím jazyce, měli dostatečný prostor pro vlastní mluvní vyjádření, čímž byla účinně podporována jejich sebedůvěra a motivace k dalšímu učení.

V přírodovědných předmětech a matematice učitelé cíleně kladli vhodné problémové otázky. Učivo bylo prezentováno v logických souvislostech, občas názorně s využitím obrázků, ukázek a mezipředmětových vztahů. Přínosné bylo vedení ke zdůvodňování postupu výpočtů, ke správným odhadům, přesnému vyjadřování s využitím správné terminologie. Vyučující účelně podněcovali žáky k doplňování problematiky vlastními zkušenostmi a postřehy. Ve většině sledovaných vyučovacích hodinách však dostávali žáci málo příležitostí k vyjadřování svých postojů a názorů, sebehodnocení a vzájemnému hodnocení. Učitelům většinou nezbýval dostatek času ke shrnutí a zhodnocení vyučovacích hodin.

V rámci sledovaných aktivit ŠD probíhaly zejména odpočinkové, relaxační aktivity, ale i řízené činnosti. V jedné ze sledovaných činností se žáci účelně věnovali projektu zaměřenému na svoji rodinu a město, ve kterém žijí. Součástí byla i vycházka po městě za účelem použití mapy. Při výtvarném vyjadřování nebo hře se stavebnicemi žáci uplatnili svoji představivost, kreativitu a zručnost. Z důvodu příznivých klimatických podmínek probíhaly sportovní aktivity cíleně venku. Žáci byli vychovatelkami vhodně motivováni a průběžně pozitivně hodnoceni. Zvolené formy a metody práce rozvíjely u žáků logické myšlení, pracovní, sociální a komunikativní kompetence. Při všech činnostech vládla přátelská atmosféra spojená se vzájemnou důvěrou a ohleduplností.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola má pro sledování a analýzu průběžných i celkových výsledků vzdělávání žáků nastavený fungující systém. Na úrovni jednotlivých vyučujících, třídních učitelů, pedagogické rady i schůzkách metodických orgánů probíhá vyhodnocování, na jehož základě škola reaguje a upravuje vzdělávací proces. Dle možností se zapojuje do externího testování realizovaného Českou školní inspekcí (naposledy ve školním roce 2021/2022).

Škola dlouhodobě cíleně poskytuje a efektivně podporuje takové aktivity, aby každý žák měl možnost se realizovat podle svých schopností. Příkladem je rozvoj čtenářství v projektu Made by Shakespeare završený návštěvou divadelního představení, besedami se spisovatelem, projekt Dopisování (mezi třídami a žáky), účastí v kroužcích novinářském či dramatickém, v neposlední řadě pravidelným půjčováním knih žákům. Pořádání a samotná účast ve školních a okresních kolech olympiád z předmětu český a cizí jazyk a matematika je samozřejmostí. Rozvoj vědomostí žáků účinně podporují návštěvy IQlandie či účast v MatematikUM.

Učitelé žákům a jejich zákonným zástupcům průběžně poskytují informace a zpětnou vazbu o dosažených vzdělávacích výsledcích v souladu s pravidly stanovenými ve školním řádu, a to zejména formou elektronického systému, pravidelnými třídními schůzkami včetně tripartit, případně realizací konzultačních hodin.

Vedení školy usiluje o optimální klima pro vzdělávání. Systém řízení, účelné plánování, organizace práce i fungující přenos informací toto úsilí podporují. Spolupráce s žákovským parlamentem, která přispívá k formování klíčových kompetencí žáků, je důležitým zdrojem návrhů a podnětů. Dva zástupci z každé třídy a pověřený učitel se zabývají přípravou různých akcí v průběhu školního roku případně otázkami z oblasti školního klimatu.

Ke zlepšení dosahovaných výsledků vzdělávání i osobnostního rozvoje žáků výrazně přispívá činnost školního poradenského pracoviště. Těžiště jejich práce spočívá ve smysluplně nastaveném modelu zejména zajištěním rovného přístupu všech žáků ke vzdělávání. Provázanost činností jednotlivých pracovníků školního poradenského pracoviště, efektivní přenos informací a poznatků vytváří funkční strukturu poradenských služeb ve škole. V rámci kariérového poradenství je nabízena informační a poradenská pomoc pro vhodnou volbu další vzdělávací cesty k pozdějšímu profesnímu uplatnění žáků. Realizace primární prevence se opírá o každoročně zpracovaný a v závěru školního roku vyhodnocovaný preventivní program školy, jehož součástí je i krizový plán a strategie prevence a řešení školní neúspěšnosti žáků včetně školního programu proti šikaně. V případě výskytu rizikového chování žáků škola operativně reaguje s využitím nastavených postupů a nástrojů např. v podobě pohovorů s žákem a jeho zákonnými zástupci.

Vzdělávání v ŠD rozvíjí osobnostní stránku účastníků tohoto zájmového vzdělávání formou různých vystoupení, dodržování tradičních svátků a zvyků. Vychovatelky spolu s žáky připravují i různé soutěže a aktivně se zapojují do jiných, které nabízejí další subjekty. Samozřejmostí jsou i další činnosti, mezi které patří např. osvětová činnost, účast na kulturních akcích, výstavách.

Závěry

Vývoj školy

- Změna ve vedení školy od srpna 2020 (ředitel školy, zástupce ředitele)
- Systematické zapojení školy do projektové činnosti k cílenému posílení výchovně vzdělávacího procesu
- Průběžná modernizace vnitřních i vnějších prostor školy a jejího vybavení

Silné stránky

- Škola dlouhodobě spolupracuje s řadou sociálních partnerů, čímž obohacuje podnětnost a pestrost vzdělávací nabídky
- Systematická práce školního poradenského pracoviště významně přispívá ke zlepšování výsledků vzdělávání
- Čtenářská gramotnost je cíleně rozvíjena pestře volenými aktivitami
- Dobré vzájemné vztahy, iniciativa pedagogických pracovníků, kolegiální podpora a spolupráce významně podporují realizaci řady rozmanitých aktivit školy
- Realizace pestré nabídky činností zájmového vzdělávání ve školní družině a efektivní využití jejího materiálního zázemí má příznivý vliv na aktivitu a zájem žáků

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Ve většině vyučovacích hodin nebyl žákům poskytován dostatečný časový prostor pro rozvoj hodnotících dovedností a pro reflexi naplnění vzdělávacího cíle s využitím prvků formativního hodnocení
- V menší míře uplatňování aktivizačních nástrojů, individualizace a diferenciací učiva snižuje motivaci některých žáků k učení a zpomaluje jejich vzdělávací pokrok
- Chybí zpětná vazba k naplňování vzdělávacích cílů ve výuce

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Využívat formativní hodnocení, rozvíjet hodnotící dovednosti žáků, poskytovat dostatečný časový prostor k reflexi naplnění vzdělávacího cíle
- Pracovat efektivně se závěry vyučovacích hodin, poskytovat prostor pro závěrečné shrnutí a vyhodnocení vzdělávacího cíle

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace čj. 02/21/ZL/ZŠ ze dne 16. 12. 2021, s účinností od 17. 1. 2021
2. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitele Základní školy Jablonec nad Nisou, Liberecká 26, příspěvková organizace ze dne 21. května 2020 s účinností od 1. srpna 2020, čj. 41921/2020
3. Výpisy z rejstříku škol a školských zařízení <http://rejskol.msmt.cz> ke dni 14. 5. 2023 (ZŠ, ŠD, ŠJ)
4. Školní řád Základní školy Jablonec nad Nisou, Liberecká 26, příspěvková organizace, č. 1/2022, s účinností od 1. 9. 2022
5. Vnitřní řád školní družiny čj. 21/2019 ze dne 21. 1. 2018, s účinností od 1. 1. 2019
6. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání s motivačním názvem „Devět kroků do života“, platný k 1. 9. 2022
7. Školní vzdělávací program pro školní družinu, účinný od 1. 9. 2012
8. Přehledy výchovně vzdělávací práce ve školním roce 2022/2023, (vzorek)
9. Koncepce rozvoje školy 2021-2026
10. Třídní knihy 2022/2023, program Bakaláři, (vzorek)
11. Školní matrika vedená k termínu inspekce, (vzorek)
12. Zápisy z pedagogické rady vedené ve školním roce 2022/2023
13. Plán výchovného poradenství na školní rok 2022/2023
14. Hodnocení práce výchovného poradce za školní rok 2021/2022
15. Minimální preventivní program na školní rok 2022/2023
16. Minimální preventivní program – školní neúspěšnost
17. Školní program proti šikaně na školní rok 2022/2023
18. Personální dokumentace pedagogických pracovníků, (vzorek)
19. Kniha školních úrazů, školní rok 2022/2023
20. Protokol KÚLK čj. OK-27/23 ze dne 17. 2. 2023
21. Protokol o kontrole čj. ČŠIL-170/19-L ze dne 14. 3. 2019
22. Zpráva o činnosti školy za školní rok 2021-2022, září 2022
23. Zápisy z hospitační činnosti ŘS a ZŘŠ ve školním roce 2022/2023
24. Souhrnná dokumentace zájmového vzdělávání vedená ve školním roce 2022/2023
25. Dokumentace k BOZ žáků
26. Dokumentace k finančnímu zhodnocení
27. Dokumentace k činnosti zařízení školního stravování
28. Webové stránky školy na adrese <https://www.zsliberecka.cz>

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.l@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Lenka Dlabolová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

PhDr. Tomáš Beneš, školní inspektor

Mgr. Dagmar Lexová, školní inspektorka

Mgr. Milan Rambousek, školní inspektor

Bc. Jana Čermáková, kontrolní pracovnice

Ing. Andrea Trejtnarová, kontrolní
pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.